

SĂNĂTATEA TEMPORARĂ ANALIZA NUMIRILOR DE LA CAS ȘI DSP

Un proiect susținut de

Semilunei 7, ap. 1

București

www.expertforum.ro

Policy brief EFOR #144, septembrie 2022

Raport disponibil la <https://expertforum.ro/raport-sanatate-temporara>.

Baza de date se regăsește pe pagina raportului și pe data.expertforum.ro.

Proiect finanțat de către Departamentul de Stat al SUA, Biroul pentru Democrație, Drepturile Omului și Muncii (DRL).

Proiect coordonat de către CEELI Institute (Cehia).

CEELI este o organizație non-profit cu sediul la Praga, dedicată dezvoltării și formării unei rețele internaționale de profesioniști în domeniul juridic angajați să promoveze statul de drept. Prin programe de formare inovatoare și alte activități, Institutul lucrează cu judecători, avocați și actori ai societății civile pentru a construi societăți bazate pe principiile statului de drept.

[Foto coperta Freepik.com](https://www.freepik.com)

Principalele concluzii:	4
I. Casele de asigurări de sănătate (CAS)	4
Cum se realizează angajările?	5
Statistici privind angajările din ultimii 10 ani	7
Cine sunt președinții/directori generali de la casele județene?	11
II. Direcțiile de sănătate publică (DSP)	13
Cum se realizează angajările?	14
Datele utilizate în cadrul analizei	15
Angajările la DSP în perioada 2016-2022	15
Alte statistici privind numirile:	19
Cine au fost directorii DSP între 2016 și 2022?	20

Raportul analizează modul în care s-au realizat angajările la direcțiile de sănătate publică și casele județene de sănătate. Scopul analizei este de a evidenția potențialul de politizare a procesului. Datele pe baza cărora am realizat analiza provin din răspunsuri furnizate pe baza Legii 544/2001 de Casa Națională de Asigurări de Sănătate (CNAS), Ministerul Sănătății (MS) și Agenția Națională a Funcționarilor Publici (ANFP). De asemenea, au fost folosite date din portalul dezvoltat de EFOR www.banipartide.ro, declarații de avere și interese publicate pe portalul ANI integritate.eu și din sursa mass media. Mulțumim CNAS, MS și ANFP pentru răspunsurile transmise.

Principalele concluzii:

- Atât la CAS-uri, cât și la DSP-uri, o mare parte din numiri s-au făcut prin delegare/exercitare temporară a funcției. Acest fenomen reflectă o instabilitate a funcției. În cazul DSP-urilor media mandatului este aproape de șase luni, adică perioada maximă pentru delegări.
- Competiția la concursuri este relativ scăzută, iar în unele cazuri chiar directori care ocupaseră aceeași funcție nu pot promova concursul, ceea ce poate indica – fără a fi un motiv exhaustiv – o lipsă de capacitate la nivelul resurselor umane
- Competiția la CAS este diferită pe județe: în unele județe sunt mai mult de doi-trei candidați, dar regula este însă că numărul de candidați este mic
- În cazul ambelor instituții există cazuri de județe unde un singur director a ocupat această funcție în perioada analizată, iar în unele județe lista de directori poate ajunge la 6 -7 nume. Județele cu multe schimbări nu se suprapun neapărat.
- Performanța directorilor nu poate fi evaluată din exterior, întrucât contractele de management nu sunt publice și nu au fost furnizate. Mai mult, CV-urile care ar reflecta experiența nu se regăsesc pe site-urile instituțiilor
- Cea mai mare parte din numirile temporare la DSP-uri s-a realizat în 2020, în special în luna ianuarie, înainte ca pandemia să înceapă la modul real.
- Există indicii de politizare în ambele cazuri. La CAS-uri aproape 20% din directori au legături politice sub diverse forme. În cazul DSP-urilor procentul se apropie de 16%. Cu toate acestea, statisticile reflectă doar relații politice care pot fi documentate din declarații de avere sau interese, din donații sau candidaturi, însă nu pot cuprinde relații de putere de la nivel local care pot favoriza aceste numiri.
- Politizarea pare a fi un fenomen care se întinde pe toată perioada studiată și este trans-partinic.

I. Casele de asigurări de sănătate (CAS)

Casa Națională de Asigurări de Sănătate (CNAS) are ca obiect principal de activitate asigurarea funcționării unitare și coordonate a sistemului asigurărilor sociale de sănătate din România. CNAS gestionează Fondul de Asigurări de Sănătate, prin președinte, alături de casele de asigurări. CNAS are în subordine casele de asigurări de sănătate județene și Casa de Asigurări de Sănătate a Municipiului București, Casa Asigurărilor de Sănătate a Apărării, Ordinii Publice, Siguranței Naționale și Autorității Judecătorești.

Printre altele, CNAS elaborează metodologii, asigură organizarea sistemului informatic și informațional unic integrat pentru înregistrarea asiguraților și pentru gestionarea și administrarea Fondului, asigură funcționarea Registrul unic de evidență a asiguraților, achiziționează medicamente pentru implementarea diverselor programe de sănătate etc¹. În 2021, CNAS a avut un buget de 44 de miliarde de lei, în constantă creștere față de anii trecuți.

¹ Lista integrală a atribuțiilor se regăsește pe <https://cnas.ro/informatii-generale>. Vezi și Statutul CNAS din 2006 <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/241522>

În ultimii ani, CNAS și diverse case de asigurări de la nivel județean au fost implicate în dosare penale legate de achiziții sau decontări. Cel mai recent caz este condamnarea cu executare a fostului președinte CNAS Lucian Duță, care a ocupat funcția între 2010 și 2012 și care ar fi primit mită 6,3 milioane EUR pentru acordarea unui contract din bani publici către două firme de software², pentru dezvoltarea de soluții esențiale pentru exercitarea atribuțiilor instituțiilor.

Cum se realizează angajările?

Criteriile și procedurile de selecție folosite pentru ocuparea postului de director general al CNAS, respectiv președinte-director general/director general al CAS în perioada 2012-2022 au fost aprobate prin ordine ale președintelui CNAS și sunt publicate în Monitorul Oficial al României, partea I:

- Metodologia privind organizarea concursului pentru ocuparea postului de director general al Casei Naționale de Asigurări de Sănătate și a posturilor de președinți-directori generali ai caselor de asigurări de sănătate, în vederea îndeplinirii indicatorilor de performanță, încheierea contractelor de management și evaluarea activității acestora, aprobată prin **Ordinul Președintelui CNAS nr. 15/2008**, cu modificările și completările ulterioare;
- Metodologia privind organizarea concursului pentru ocuparea postului de director general al Casei Naționale de Asigurări de Sănătate și a posturilor de președinți-directori generali ai caselor de asigurări de sănătate, în vederea îndeplinirii indicatorilor de performanță generali și specifici, încheierea contractelor de management și evaluarea activității acestora aprobată prin **Ordinul Președintelui CNAS nr. 799/2015**;
- Metodologia privind organizarea concursului pentru ocuparea posturilor de directori generali ai Casei Naționale de Asigurări de Sănătate și ai caselor de asigurări de sănătate, standardele de performanță și indicatorii de referință asociați pentru îndeplinirea obligațiilor asumate, condițiile și criteriile de selecție specifice pentru ocuparea posturilor de directori generali și încheierea contractelor de management, situațiile în care se pot ocupa temporar posturile de directori generali, precum și procedura de evaluare a performanțelor profesionale ale acestora aprobată prin **Ordinul Președintelui CNAS nr. 973/2020**.

Cea mai recentă metodologie de angajare a fost publicată în 2020³, stabilind că numirea în postul de director general (care asigură conducerea executivă) al Casei Naționale de Asigurări de Sănătate sau a directorilor de la nivel județean se realizează prin concurs, compus din proba scrisă și interviu, pentru o perioadă de patru ani sau pe perioadă determinată. Directorii CAS județene sunt numiți prin ordin al președintelui CNAS. Candidații trebuie să depună și un plan de management, cu indicatori de succes, care sunt evaluați. Concursul este organizat de CNAS, iar metodologia este stabilită de președintele CNAS, cu acordul consiliului de administrație. Dacă la concurs nu se prezintă niciun candidat sau nu este declarat

² <https://www.digi24.ro/stiri/actualitate/fostul-sef-al-cn-as-lucian-duta-a-fost-condamnat-definitiv-la-inchisoare-pentru-o-mita-de-63-milioane-de-euro-2024569>

³ Ordinul nr. 973/2020, pentru aprobarea metodologiei din 14 mai 2020, <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/225901>

câștigător niciun candidat, sau dacă mandatul directorului general încetează din anumite motive specificate în lege, postul vacant se poate ocupa temporar până la ocuparea postului prin concurs, prin ordin al președintelui CNAS. Între CNAS și directorii generali se încheie un contract de management.

Evaluarea directorului general al CNAS se face la încadrare, la expirarea perioadei de probă, semestrial și anual, respectiv la expirarea numirii cu delegare, iar la nivel județean se face la numire, la expirarea perioadei de probă de 90 de zile, semestrial, anual și, după caz, la încetarea perioadei de numire prin delegare. La nivel județean, directorul general devine membru de drept al consiliului de administrație al casei de asigurări și președintele acestui.

Conform Legii 95/2006, art. 298 și 282, condițiile generale pentru ocuparea postului de director general specifică faptul că potențialii candidați trebuie:

- să fie cetățeni români și să aibă domiciliul pe teritoriul României;
- să aibă calitatea de asigurat;
- să nu aibă cazier judiciar sau fiscal.

Informații despre concursuri sunt publicate pe site la <https://cnas.ro/posturi-vacante>. Numele candidaților desemnați nu sunt publicate ca atare, ci sunt afișate coduri. **Datele legate de cele mai recente concursuri reflectă faptul că un număr relativ mic de candidați au făcut față competiției.** De exemplu, la concursul din mai 2021⁴, din 54 de candidați, doar cinci au trecut examenul (dosar, scris și interviu), iar 28 au fost respinși. De asemenea, 21 de candidați au absentat. Cea mai mică notă a fost luată de candidatul pentru funcția de director la CAS Dâmbovița, adică 11,30 din 100 de puncte. La cel de-al doilea concurs organizat în iunie 2021, 13 din 47 de candidați au promovat. La cel de-al treilea concurs, organizat în iulie, doar 2 candidați din cei 18 care s-au prezentat la examen (din 23 înscriși inițial) au trecut examenul; unul dintre ei a picat proba de interviu⁵. Jumătate din candidați au fost respinși cu note de sub 50 de puncte⁶. Cel al patrulea concurs a fost organizat în septembrie⁷.

În 2020, denumirea conducătorilor instituțiilor s-a schimbat din președinte-director general în director general. De asemenea, ca urmare a schimbării metodologiei de-a lungul timpului, au existat momente în care toți directorii și-au pierdut mandatele. Un astfel de caz este în 2020⁸, motiv pentru care există și un număr mai mare de delegări.

Legat de furnizarea contractelor de management și evaluărilor, CNAS ne-a transmis:

⁴ Vezi [aici](#) rezultatele.

⁵ <https://360medical.ro/stiri/doar-19-sefi-de-case-de-asigurari-de-sanatate-au-fost-admisi-dupa-3-runde-de-examen-organizate-de-cnas-urmatorul-concurs-programat-in-septembrie/2021/08/05/>

⁶ <https://www.libertatea.ro/stiri/doar-2-din-cei-18-candidati-pentru-sefia-caselor-judetene-de-asigurari-de-sanatate-au-promovat-concursul-de-luni-3668099>

⁷ <https://360medical.ro/stiri/doar-19-sefi-de-case-de-asigurari-de-sanatate-au-fost-admisi-dupa-3-runde-de-examen-organizate-de-cnas-urmatorul-concurs-programat-in-septembrie/2021/08/05/>

⁸ <https://probr.ro/sefilor-caselor-judetene-de-sanatate-le-au-inceat-mandatele-au-ramas-interimari-pana-la-organizarea-concursurilor/>

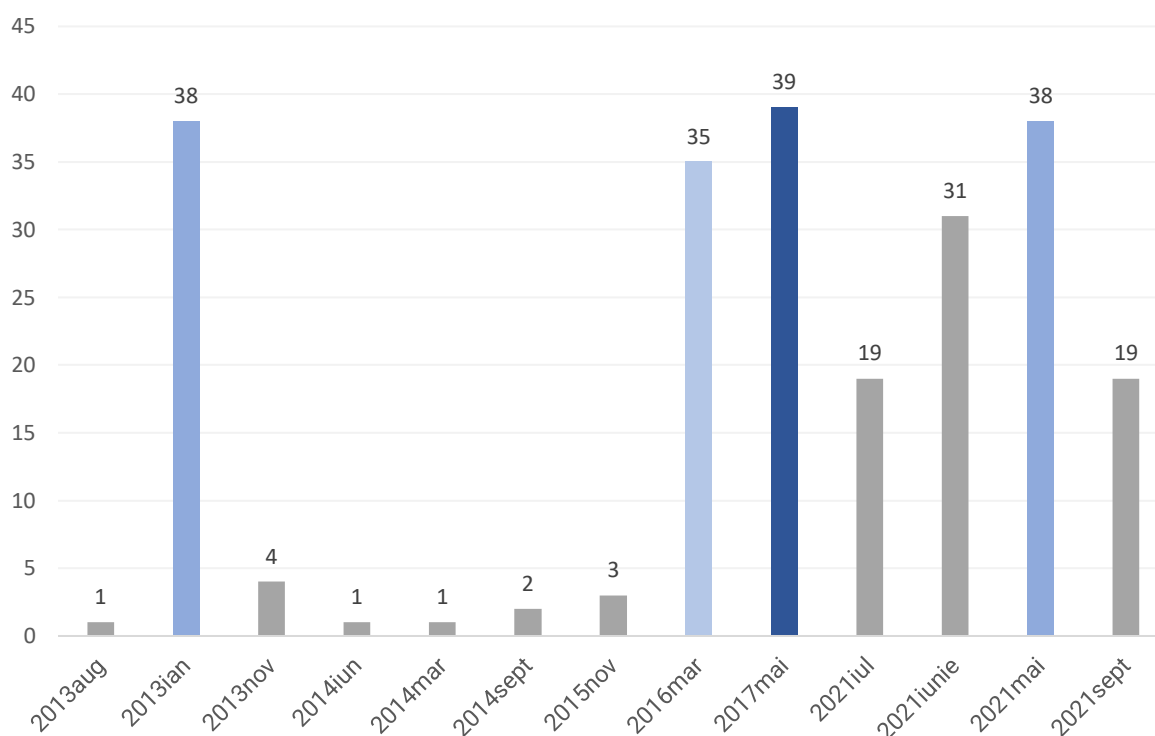
”Contractele de management încheiate între CNAS (reprezentată de președintele acesteia) și directorul general al CNAS, respectiv între CNAS și președintii-directori generali/directorii generali ai caselor de asigurări de sănătate precum și evaluările care atestă aprecierea gradului de atingere a standardelor de performanță cuprind date cu caracter personal și nu pot fi transmise. Facem precizarea că modelele contractelor de management încheiate între CNAS (reprezentată de președintele acesteia) și directorul general al CNAS, respectiv între CNAS și președintii-directori generali/directorii generali ai caselor de asigurări de sănătate, sunt prevăzute în anexele la metodologiile mai sus enumerate”.

Statistici privind angajările din ultimii 10 ani

EFOR a solicitat CNAS date legate de angajările din ultimii 10 ani. Datele furnizate de instituție arată că în ultimii 10 ani au fost organizate 13 sesiuni de concurs aferente funcției de președinte director general/director general, la nivel național, în 2013, 2014, 2015, 2016, 2017 și 2021. Fiecare dintre sesiuni a fost aferentă unui număr diferit de județe. **Între 2017 și 2021 nu au fost organizate concursuri.** La nivelul CNAS s-au înregistrat 14 numiri între 2012 și 2020, fiind numite în poziția de director general trei persoane.

Pentru cele mai multe județe au fost organizate concursuri în ianuarie 2013 și mai 2021 (38), mai 2017 (39), martie 2016 (35) și iunie 2021 (31).

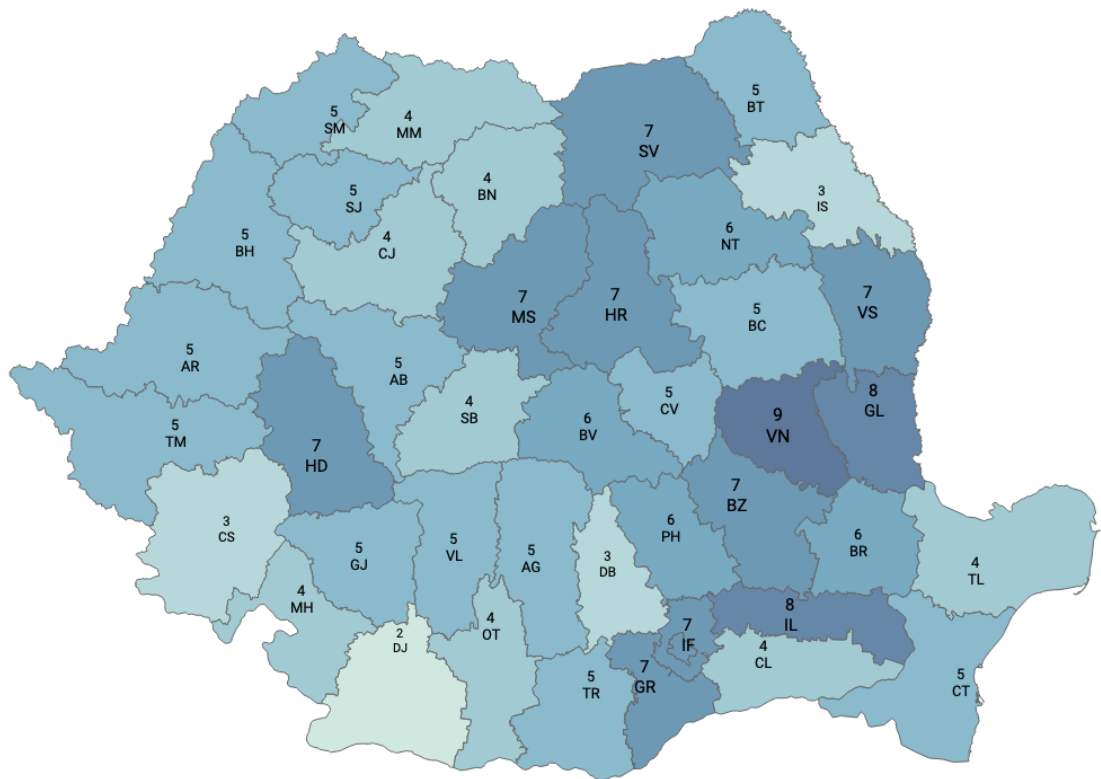
Număr concursuri președinte/DG la casele de asigurări de sănătate județene

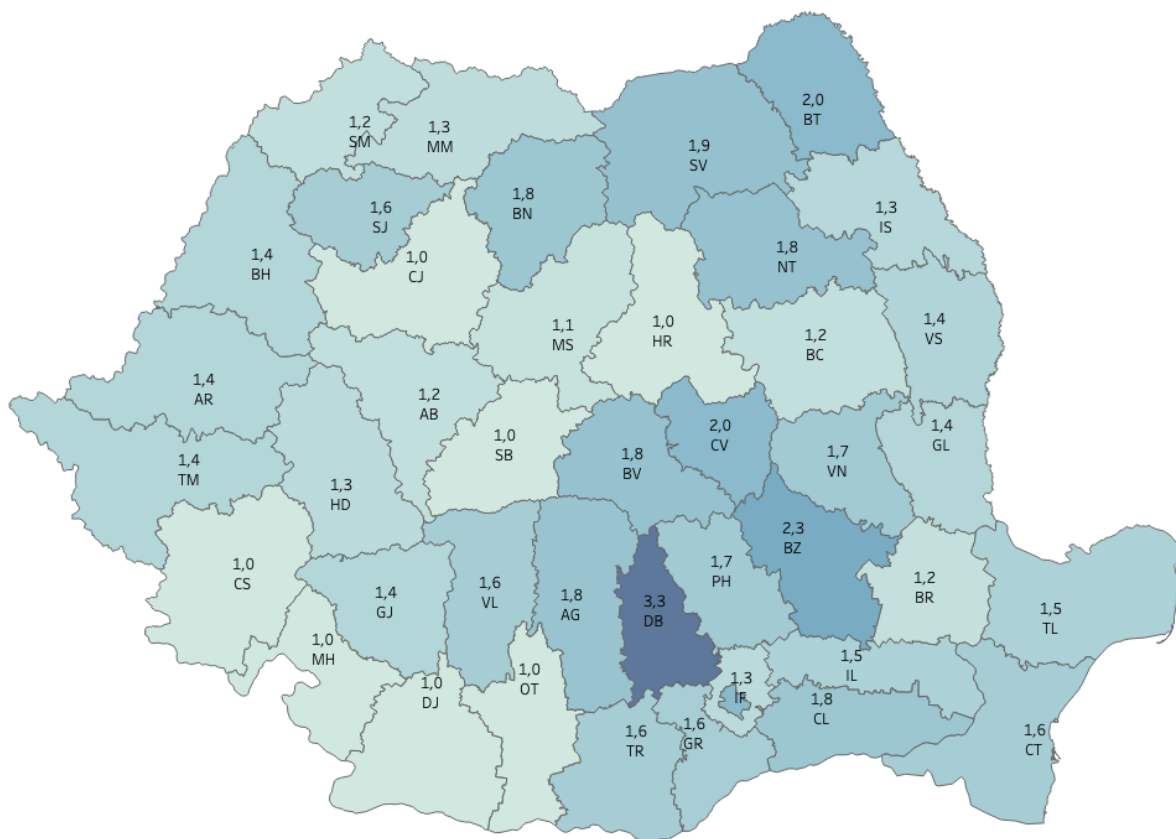
Cele mai multe concursuri au avut loc în județul Vrancea (9), urmat de Galați și Ialomița (câte 8). La polul opus, pentru județul Dolj s-au organizat doar două

concursuri, în 2013 și 2021. La Dâmbovița, Iași, Caraș Severin s-au organizat câte trei concursuri.

Când vine vorba de competiție, dacă facem o medie pe județ, cei mai mulți candidați au fost la Dâmbovița, adică 3,3. La Buzău, media a scăzut la 2,3, iar la Botoșani, Covasna și București la 2 candidați. În șapte județe – Caraș Severin, Cluj, Dolj, Harghita, Mehedinți, Olt, Sibiu – competiția a stagnat la câte un candidat. La fel și la AOPSNAJ și OPSNAJ. Competiție foarte scăzută s-a înregistrat și la Mureș, Brăila, Alba, Satu Mare sau Bacău. Cel mai mare număr de candidați care au participat la concursuri a fost de 4, la concursuri care au avut loc în Prahova, Dâmbovița, Călărași și Bistrița Năsăud. **Datele ne arată că, în general competiția este scăzută la astfel de concursuri.**

Figură 1 Număr concursuri organizate pe județ, 2012-2022

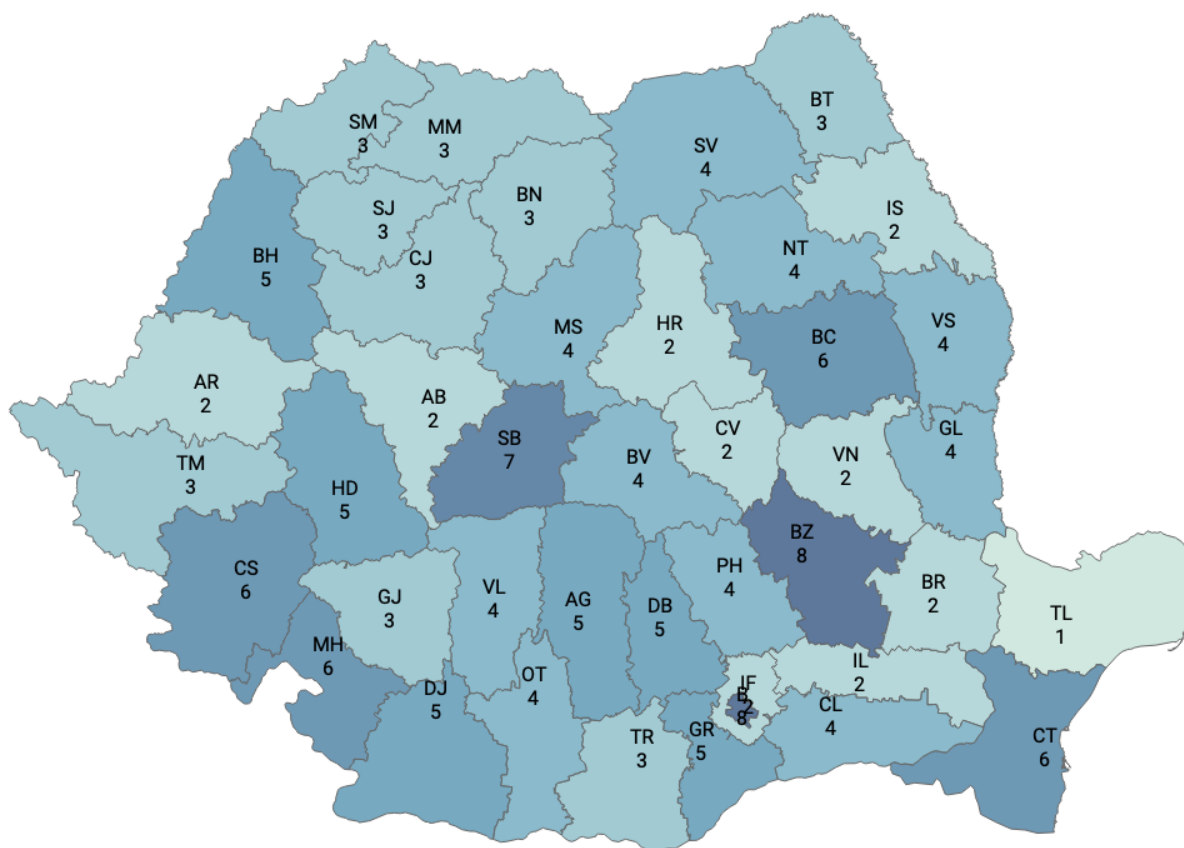

Figură 2 Media numărului de candidați la concursuri, pe județ, pentru 2012-2022

Dacă ne uităm la numirile propriu-zise, observăm că au fost încheiate 398 de contracte, iar cele mai multe numiri au avut loc în 2020, adică 141 de contracte, când nu a avut loc niciun concurs. În 2020, pentru fiecare dintre casele de asigurări s-au realizat între 2 și 4 numiri, iar la Buzău au fost încheiate cele mai multe contracte, adică șase. În ultimul caz, schimbările s-au făcut și la o lună distanță.

Pentru ultimii zece ani, datele diferă destul de mult când vine vorba de numărul persoanelor care au ocupat funcții de conducere în casele de asigurări. Și avem diferențe de la un singur nume, cum este în cazul județului Tulcea, până la Buzău, și București, unde numărul de persoane ajunge la opt. Și la județele Alba, Arad, Covasna, Harghita, Ilfov sau Ialomița rotația a fost foarte scăzută, adică în 10 ani au fost numite două persoane. În sine, un număr mic sau unul mare nu indică o

problemă sau stabilitate. Însă dacă avem schimbări sau rotații foarte mari de personal, ne putem gândi fie la o posibilă politizare, fie la management disfuncțional.

Figură 3 Nume unice la conducerea caselor de asigurări de sănătate județene, 2012-2022

EFOR a analizat și o parte din paginile web ale CAS, unde regăsim istoricul președinților/directorilor generali. Iată câteva concluzii:

- La Vaslui, toți directorii începând cu septembrie 2015 au fost numiți cu delegare⁹
- La Tulcea, cea mai mare parte a directorilor numiți între 2008 și 2012 au fost numiți prin delegare¹⁰
- La Prahova toate numirile din 2008 până în prezent s-au făcut prin delegare¹¹
- La Ilfov, doar doi directori, numiți în 2008 și 2009, sunt marcați cu exercitare temporară
- La Iași, toți directorii dintre 2008 și 2017 au fost numiți prin delegare, precum și doi directori din perioada 2000 și 2003¹²
- La Ialomița au fost numiți directori prin delegare între 2013-2020, dar și în perioada 2006-2008¹³
- La Harghita trei directori au fost numiți cu exercitare temporară a funcției în 2012-2013¹⁴

⁹ http://www.casan.ro/cjasvs//theme/cnas/js/ckeditor/filemanager/userfiles/Lista_directori_generali.pdf

¹⁰ <http://cas.cnas.ro/castl/page/lista-pre-edintilor-cjas.html>

¹¹ <http://cas.cnas.ro/casph/page/lista-pre-edintilor-cjas.html>

¹² <http://cas.cnas.ro/hih/page/lista-pre-edintilor-cjas.html>

¹³ <http://cas.cnas.ro/casil/page/lista-pre-edintilor-cjas.html>

¹⁴ <http://cas.cnas.ro/cashr/page/lista-pre-edintilor-cjas.html>

- La Buzău, toate funcțiile începând cu 2012 au fost ocupate cu delegare¹⁵
- La Giurgiu jumătate din cele 20 de numiri au fost realizate prin delegare¹⁶
- La Galați, din 2015, toate pozițiile au fost ocupate prin delegare, dar și înainte de această perioadă au fost mai mulți directori numiți prin aceeași procedură¹⁷
- La Cluj¹⁸, Caraș Severin¹⁹, Maramureș²⁰, Olt²¹, Brăila²², Bistrița Năsăud au existat și numiri prin delegare, dar par a fi intercalate pentru intervale mai scurte între pozițiile ocupate prin concurs
- Pentru celelalte județe nu am găsit aceste informații sau acestea nu erau suficiente de clare pentru a înțelege care sunt angajările prin concurs sau prin delegare

Datele analizate arată **un procent semnificativ din numiri realizate prin delegare/ocupare temporară a funcției**. Deși există case de asigurări care au foarte puține delegări, regula este mai degrabă că pozițiile de conducere se ocupă în această manieră. Există județe, precum Buzău sau Prahova, unde delegarea a fost regula în ultimii 10 ani.

Cine sunt președinții/directorii generali de la casele județene?

EFOR a verificat profilul persoanelor care au fost numite pe post de președinte/director începând cu 2012. Din lipsa de informații nu putem analiza capacitatea profesională a acestora, întrucât CV-urile nu se publică. Am identificat 169 de nume unice. Trebuie să ținem cont de faptul că unele dintre persoanele cu funcție de conducere au fost numite atât la nivel județean, cât și la nivel central, la CNAS, iar unele dintre ele au ocupat de mai multe ori aceeași funcție.

Datele arată astfel:

1) Conform verificărilor efectuate în baza de date privind finanțarea politică 2006-2022, www.banipartide.ro, un număr de 32 de nume apar înregistrate cu cotizații, donații, împrumuturi sau contribuții pentru campanii electorale. În 19 cazuri, partidul menționat este PD/PDL/PNL/USL, în două cazuri UDMR, iar în restul PSD.

2) Din verificarea manuală a unui număr de peste 1200 de declarații de avere și interese disponibil pe portalul www.integritate.eu, rezultă că **32** de persoane au deținut funcții de conducere în partidele politice la nivel local sau central, au candidat sau au deținut funcții publice.

Câteva dintre acestea au deținut numeroase funcții politice pe mai mulți ani. Un astfel de exemplu este un fost director al unei case de asigurări, care a fost consilier județean în 2012, președinte consiliului județean în 2016, consilier primar, prim

¹⁵ <http://cas.cnas.ro/casbz/page/lista-pre-edintilor-cjas.html>

¹⁶ <http://cas.cnas.ro/casgr/page/lista-pre-edintilor-cjas.html>

¹⁷ <http://cas.cnas.ro/casgl/page/lista-pre-edintilor-cjas.html>

¹⁸ <http://cas.cnas.ro/cascluj/page/lista-pre-edintilor-cjas.html>

¹⁹ <http://cas.cnas.ro/cjas-cs/page/lista-pre-edintilor-cjas.html>

²⁰ <http://cas.cnas.ro/casamm/media/pageFiles/Lista%20directorilor%20%20generali%20CAS%20Maramures.pdf>

²¹ <http://cas.cnas.ro/casot/page/lista-pre-edintilor-cjas.html>

²² <http://cas.cnas.ro/casbr/page/lista-pre-edintilor-cjas.html>

vicepreședinte al PNL în 2019 și membru al biroului politic județean al PNL în 2022. Există și persoane în funcții de conducere care doar au candidat, fără a fi alese în funcții publice.

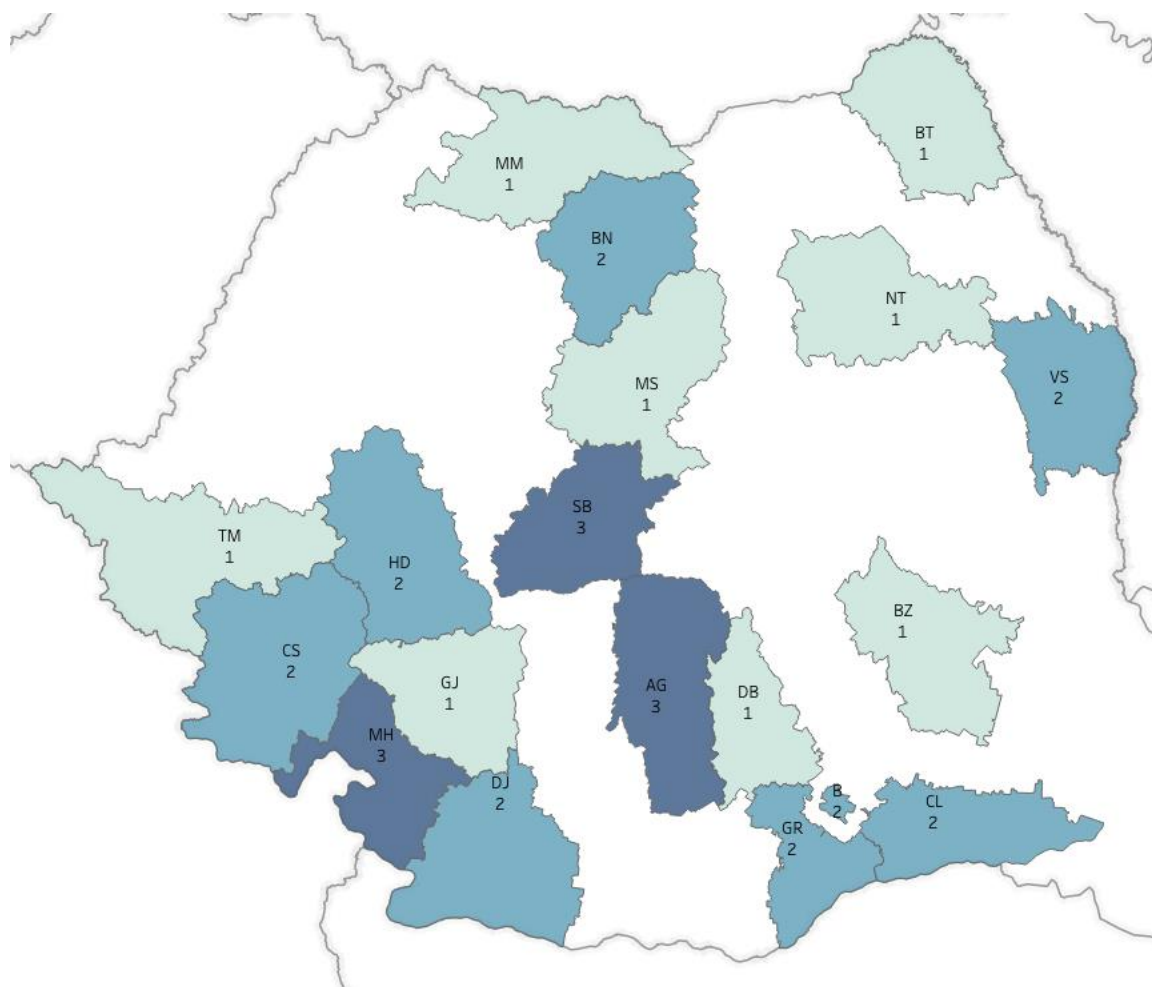
În 17 cazuri partidul menționat este PD/PDL/PNL, într-unul PNGCD, respectiv UDMR, iar în 13 cazuri este vorba de PSD. Distribuția în timp arată că aceste cazuri se regăsesc relativ uniform în perioada analizată. Așadar, reflectă că există **o practică transparentă de a promova persoane cu profil politic pentru funcții de conducere în casele județene.**

În alte șase cazuri, soțul sau soția directoarei/directorului dețineau o funcție politică precum primar, viceprimar, parlamentar sau consilier județean. În cinci din cele șase cazuri, mandatele politice ale soților sau soțiilor se suprapun peste anul de numire a directorilor, iar într-un caz diferă la o distanță de mai puțin de un an.

Cele două puncte de mai sus nu se suprapun absolut, întrucât în unele cazuri am identificat posibili donatori, iar în altele am găsit doar date în declarația de avere sau interese. Menționăm că simpla apartenență la un partid nu se declară, dar poate fi dedusă din candidaturi, cotizații sau din declarațiile de interese. Menționăm că deținerea unei funcții politice nu înseamnă neapărat că persoana respectivă nu a ocupat poziția conform procedurilor, însă poate ridica anumite întrebări legate de experiență și relevanța numirii. EFOR a analizat apartenența politică a acestor persoane în ultimii zece ani, nu doar specific pentru perioada în care au fost numiți în funcții publice. **În peste 90% din cazuri, apartenența la un partid sau legăturile cu acesta se suprapun peste perioada în care persoana respectivă a fost numită în funcție.**

De asemenea, trebuie menționat faptul că în unele cazuri există posibilitatea ca persoana identificată ca fiind donator politic sau membru de partid să nu fie aceeași cu cea din lista deținută de EFOR cu persoane aflate în funcții de conducere – confuzia poate fi cauzată de nume identice. Cu toate acestea, credem că numărul de posibile coincidențe este nesemnificativ. Mai mult, EFOR a întreprins toate eforturile pentru a corobora datele existente și pentru a se asigura că analiza nu include erori.

Datele ne arată și că există anumite județe unde sunt mai multe persoane cu apartenență politică, pe când în alte județe nu am identificat deloc astfel de situații, conform declarațiilor de interese și avere. În topul județelor cu cele mai multe numiri unde există potențial politic se numără Mehedinți, Argeș și Sibiu, cu câte trei nume fiecare – vedeți harta de mai jos.

II. Direcțiile de sănătate publică (DSP)

Direcțiile de sănătate publică județene și a municipiului București sunt servicii publice deconcentrate ale Ministerului Sănătății, cu personalitate juridică. Rolul DSP-urilor este de a realiza politici și programe de sănătate, acțiuni locale specifice, să colaboreze cu instituțiile administrației locale în materie de sănătate, să colecteze date și statistici. În pandemia cauzată de COVID-19 rolul DSP-urilor a fost esențial întrucât acestea au coordonat eforturile de combatere a extinderii infectărilor.

Cum se realizează angajările?

Legea 95/2006²³ specifică faptul că acestea sunt conduse de un director executiv, care este ajutat de un director executiv adjunct de sănătate publică și de un director executiv adjunct economic. Ordonanța 14/13 iulie 2022²⁴ a modificat articolul 18, modificând sintagma directori coordonatori în directori executivi. Același articol definește mai clar condițiile minime pentru angajare. Conform Ordinului MS 1078/2010 acestea sunt conduse de un comitet director, compus din directorul executiv și 2 directori executivi adjuncți.

Decizia CCR nr. 1629 din 2009²⁵ a generat modificări legate de legislația privind funcțiile de conducere. În urma deciziei a încetat aplicabilitatea reglementărilor privind numirea directorilor coordonatori, CCR menționând că:

Curtea a analizat ordonanța de urgență în ansamblul său și sub aspectul noii concepții pe care o consacră în domeniul administrației publice, referitoare la desființarea funcțiilor publice, a funcțiilor publice specifice și a posturilor încadrate în regim contractual, care conferă calitatea de conducător al serviciilor publice deconcentrate ale ministerelor și ale celorlalte organe ale administrației publice centrale din unitățile administrativ-teritoriale, precum și adjuncții acestuia și instituirea, corelativ, a funcției de "director coordonator al serviciului public deconcentrat", persoană numită, în urma câștigării unui concurs anume organizat, prin "act administrativ" al ordonatorului principal de credite în subordinea, în coordonarea sau sub autoritatea căruia funcționează serviciul public deconcentrat respectiv și care își exercită funcțiile în baza unui "contract de management" încheiat cu ordonatorul principal de credite, pe o perioadă de maximum 4 ani, contract asimilat "contractului individual de muncă". Curtea a conchis că "această construcție juridică deficitară și confuză ridică problema statutului juridic al «directorului coordonator» și a naturii juridice a «contractului de management»".

Ministerul Sănătății are competența de numire, sancționare sau eliberare a persoanelor care ocupă funcțiile de director executiv al direcțiilor județene de sănătate publică și a municipiului București. Directorii adjuncți sunt numiți sau demisi de ministru, la propunerea directorilor executivi. Funcția de director executiv adjunct de sănătate publică poate fi ocupată de medici specialiști sau medici primari, indiferent de specialitatea studiilor, iar funcția de director executiv adjunct economic, de economiști cu studii superioare. Directorul executiv și directorul executiv adjunct de sănătate publică sunt funcționari publici.

Dosarul profesional al funcționarului public este gestionat de către autoritatea sau instituția publică angajatoare și cuprinde date cu caracter personal și profesional

²³ <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/71139>

²⁴ <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/257548>

²⁵ <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/115295>

Demararea procedurilor de organizare a concursurilor privind funcțiile publice de conducere de director executiv al direcțiilor județene de sănătate publică și a municipiului București revine Ministerului Sănătății. Directorii DSP sunt ordonatori secundari de credite.

Datele utilizate în cadrul analizei

Datele pe baza cărora s-a realizat această analiză provin de la Agenția Națională pentru Funcționari Publici. De asemenea, am primit lista directorilor executivi și de la Ministerul Sănătății. Menționăm că **cele două liste cuprind anumite diferențe referitoare la perioadele în care s-au ocupat funcțiile publice respective**. Răspunsul primit de la ANFP include anumite lacune pentru unele perioade, dar numele directorilor sunt aceleași. Pentru analiza de mai jos am folosit datele de la ANFP pentru a stabili care au fost numiri definitive sau temporare, informație care nu a fost furnizată de către Ministerul Sănătății²⁶.

Datele primite de la ANFP sunt incomplete (vezi mai jos), în sensul în care sunt numiri care se regăsesc în răspunsul oferit de Ministerul Sănătății, dar nu se regăsesc și în această bază de date. ANFP ne-a transmis:

”Conform dispozițiilor art. 401 alin.(1) lit. d) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, Agenția Națională a Funcționarilor Publici realizează evidența și managementul funcției publice și ale funcționarilor publici, pe baza datelor și informațiilor transmise de autoritățile și instituțiile publice.”

DSP	2016	2017	2018	2019
ALBA	09.06.2016-prezent numire definitivă SINEA DUMITRU ALEXANDRU			
ARAD	14.01.2016-15.03.2016 exercitare temporară CĂTANĂ CONSTANTIN	08.05.2017-29.09.2017 exercitare temporară CĂTANĂ CONSTANTIN	10.01.2018-10.07.2018 exercitare temporară CĂTANĂ CONSTANTIN	07.01.2019-07.07.2019 exercitare temporară CĂTANĂ CONSTANTIN
	15.04.2016 01.07.2016 exercitare temporară CÎRNATU DANIELA			
	28.10.2016-31.12.2016 exercitare temporară CĂTANĂ CONSTANTIN			

Angajările la DSP în perioada 2016-2022²⁷

Analiza EFOR nu include profilul profesional al directorilor, ci se uită doar la cel politic și la modalitatea prin care au fost angajați. Publicația dela0.ro nota într-o analiză din 2020 că ”60% dintre directorii executivi ai direcțiilor de sănătate publică din țară ocupă funcția publică fără concurs, în vreme ce 45% dintre ei n-au calificare medicală.”²⁸ Mai mult, ”din cei 42 de directori executivi aflați în funcții, la conducerea

²⁶ Cererea transmisă către Ministerul Sănătății a fost direcționată către ANFP

²⁷ EFOR a solicitat de la Ministerul Sănătății lista de directori angajați în perioada 2016-2022. MS a redirectionat cererea către ANFP, care ne-a furnizat datele solicitate.

²⁸ <https://beta.dela0.ro/directiile-de-sanatate-publica-la-cheremul-partidelor/>

direcțiilor de sănătate publică, 19 sunt economiști, juriști sau ingineri. Legea nu obligă ca gestionarii acestor instituții să fie medici sau să aibă pregătire specifică în management sanitar sau epidemiologic.” După cum am arătat mai sus, legislația s-a modificat ulterior.

Conform datelor pe care le-a primit EFOR de la ANFP, pentru perioada analizată – 2016 -2022 - în 13 județe a existat câte un singur director, numit prin decizie definitivă: Alba, Bihor, Bistrița Năsăud, Brăila, Covasna, Dâmbovița, Harghita, Maramureș, Mehedinți, Satu Mare, Sălaj, Vâlcea, Vaslui. În majoritatea acestor județe directorii au fost numiți în perioada 2010-2012. Dacă ne uităm și la datele din perioada 2010/1 – 2016 putem observa că există județe, precum Satu Mare, Dâmbovița sau Brașov unde s-au produs mai multe schimbări decât după 2016.

La polul opus există mai multe județe, unde au fost făcute schimbări numeroase de personal și unde au fost angajate până la 7 persoane distincte, după cum se vede la Suceava sau la Prahova. Cea mai mare parte dintre aceste persoane au fost numite de mai multe ori, prin exercitarea temporară a funcției. În 2020, cele mai multe numiri s-au făcut în Prahova (11) și câte 5 în Neamț, Gorj, Caraș Severin, Giurgiu și Hunedoara. La Prahova, de exemplu, a existat o rotație între cinci persoane, iar directorul numit la 1 ianuarie și schimbat pe 31 ianuarie a fost repus în funcție în august; unele numiri par a fi făcute pentru o zi.

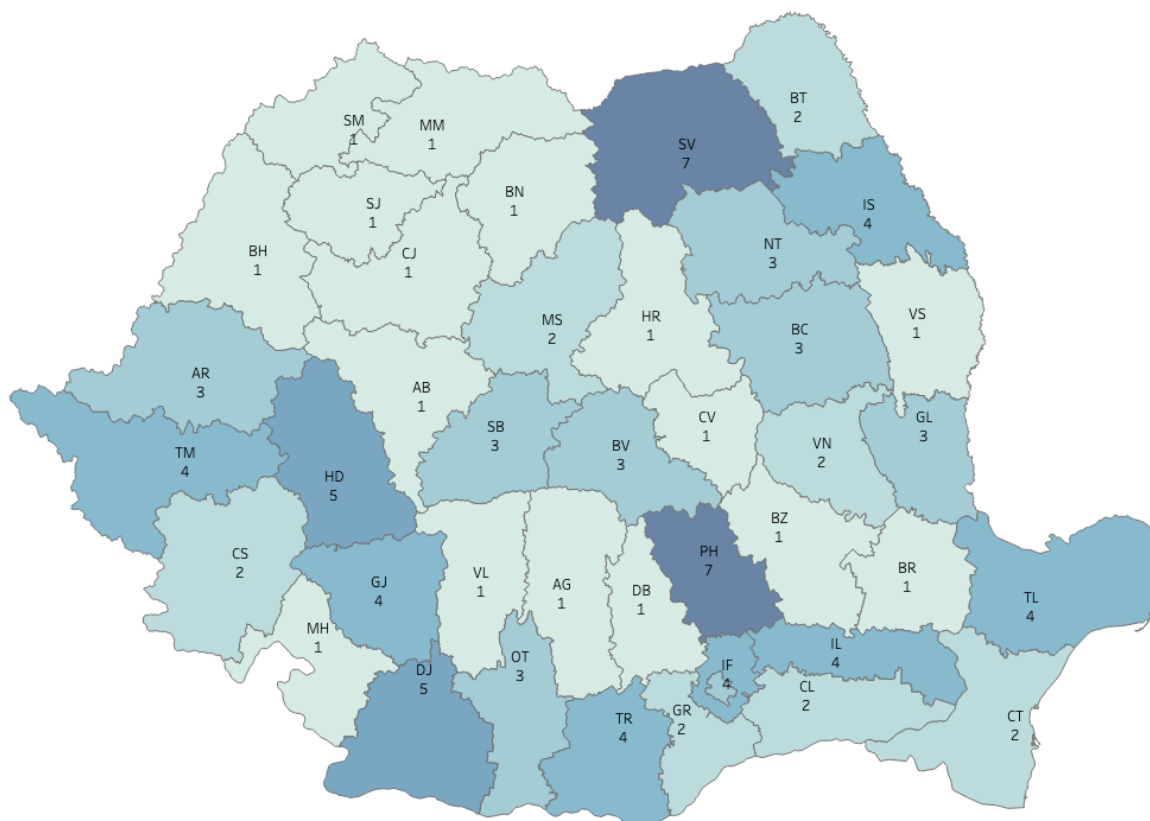

Figura 4 Nume unice per județ, 2016-2022 (sursa date ANFP)

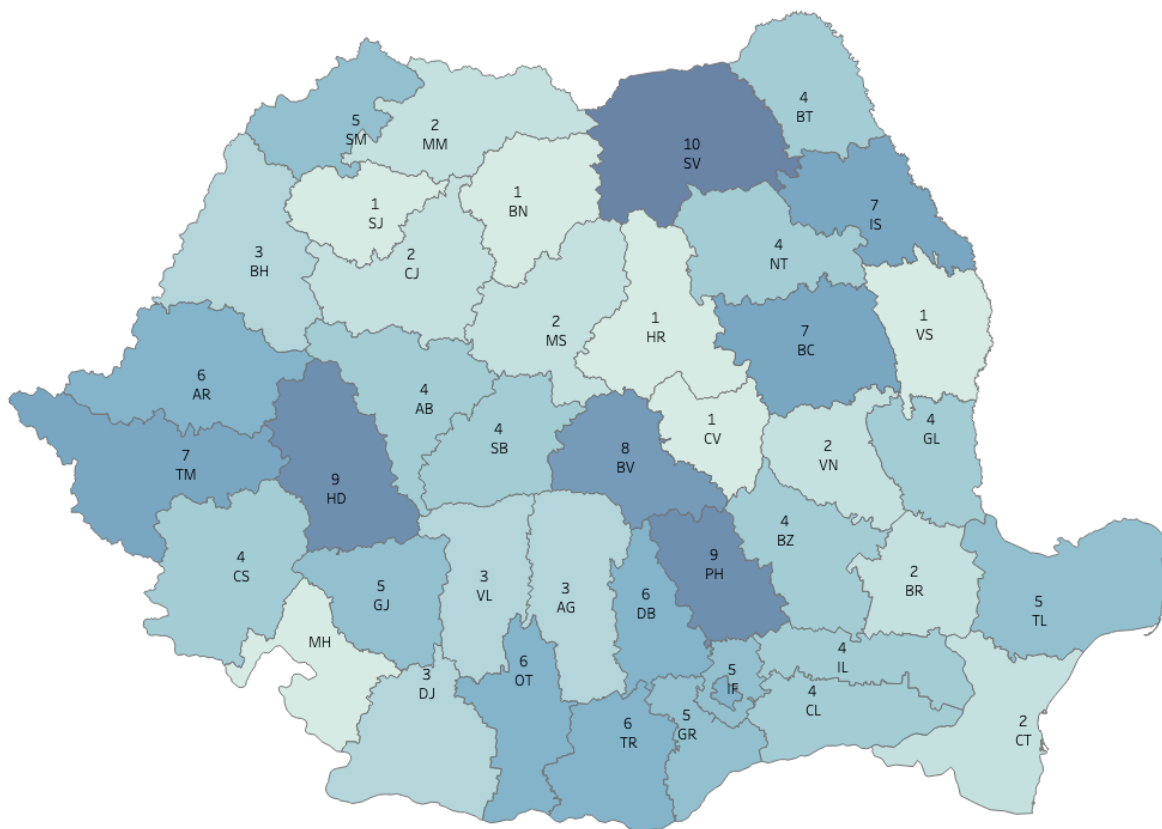
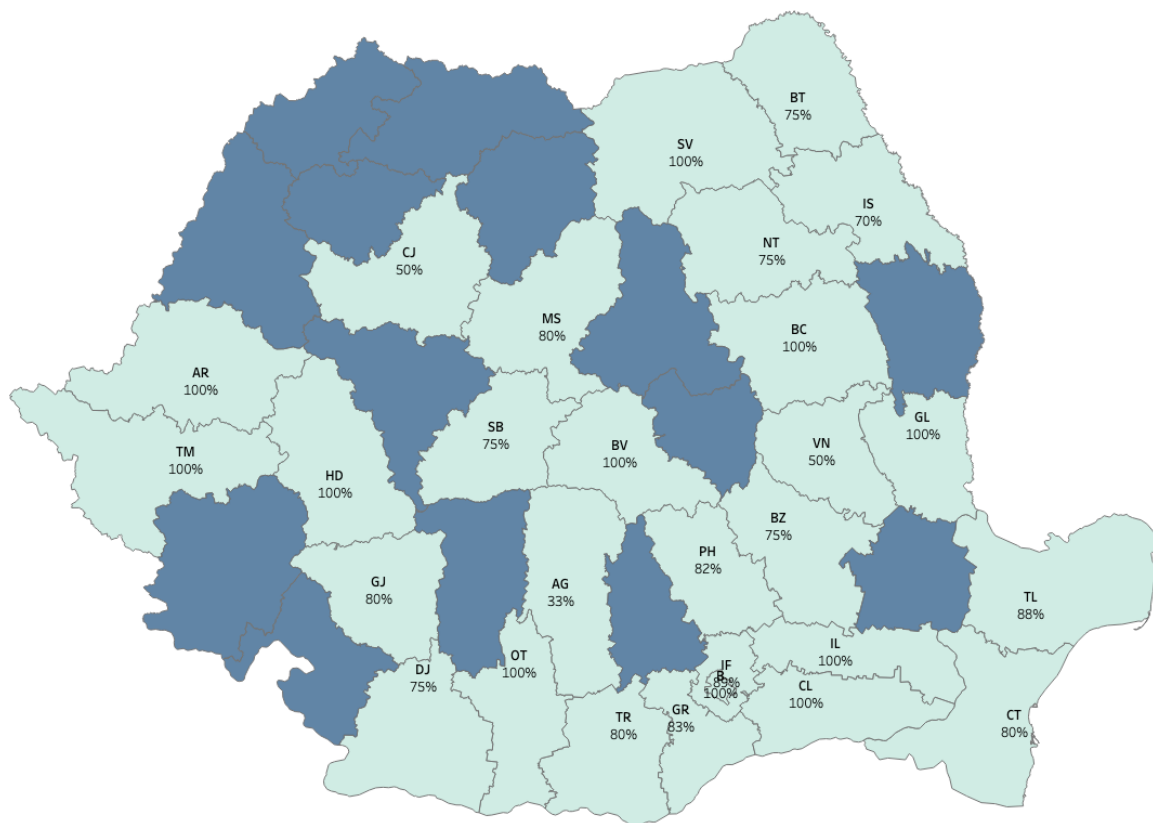

Figura 5 Nume unice pe județ, 2010/2011 - 2022 (sursa date MS)

Din datele ANFP reiese că un număr de 105 persoane au fost numite între 2016 și 2022²⁹. Estimăm că un procent de **80% din aceste numiri au fost făcute prin delegare/executare temporară a funcției**. Reamintim că informația se raportează la datele disponibile, care sunt parțiale.

Harta de mai jos reflectă cu albastru închis județele unde s-au făcut numiri temporare, respectiv procentul de numiri temporare/delegări din totalul deciziilor. În ultimii șase ani, conform datelor de care dispune EFOR, s-au făcut exclusiv numiri temporare în județe precum Suceava, Neamț, Brașov, Arad, Timiș, Olt sau Călărași.

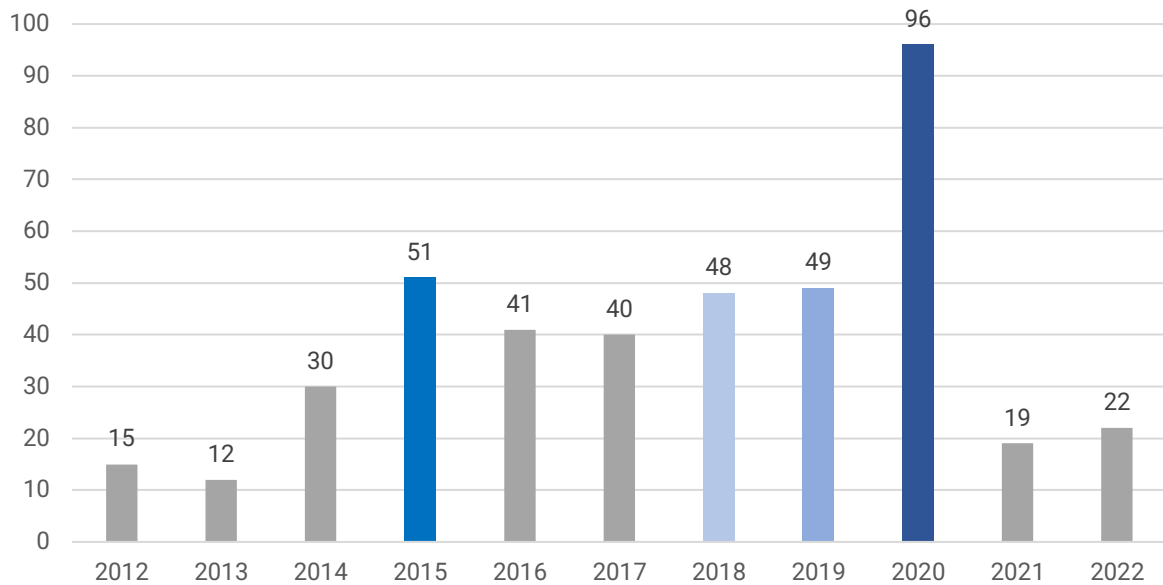
²⁹ Pentru 7 proceduri nu avem numele persoanei

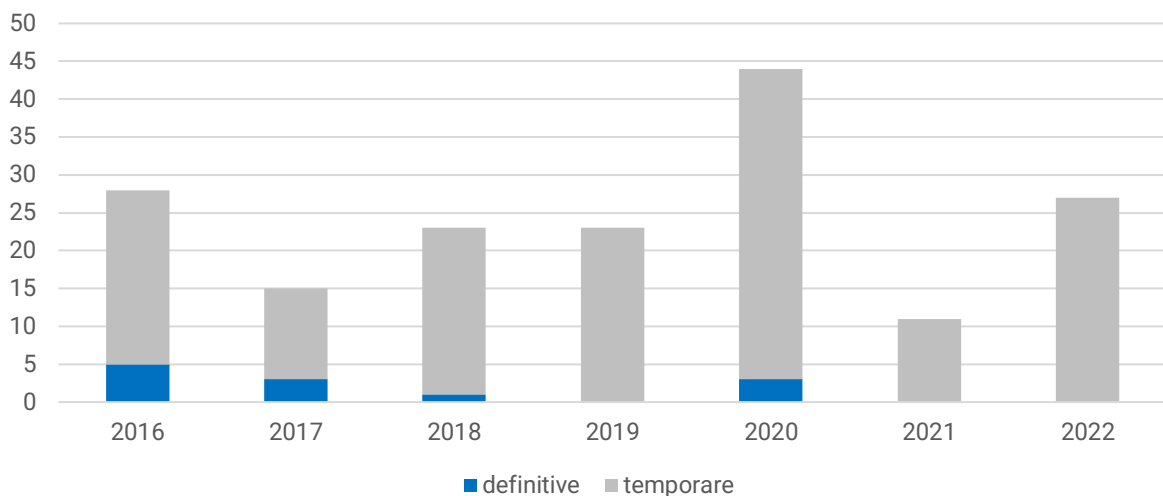
Figură 5 Procent numiri temporare 2016-2022, date parțiale ANFP / nu include județele care au doar numiri definitive

Conform datelor de la MS, **cele mai multe numiri au avut loc în anul 2020**. Deși nu avem o imagine completă asupra tipului de numire, considerăm că majoritatea au fost temporare. O cincime din numiri s-au făcut în ianuarie, înainte să înceapă pandemia, însă mai mulți dintre directorii numiți în funcție erau deja în această poziție.

Număr numiri, 2012-2022 * date MS

Numiri 2016-2022 * conform datelor parțiale de la ANFP

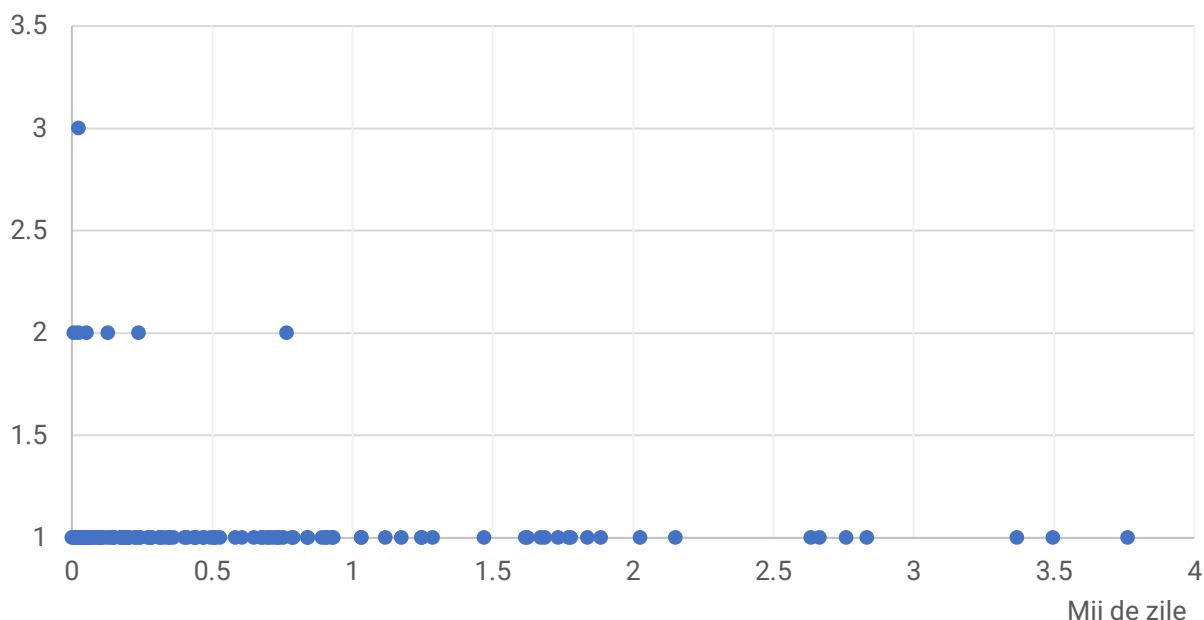

Alte statistici privind numirile:

- Datele de la MS ne arată că există **un procentaj crescut de mandate scurte**. În același timp, dacă ne uităm la numărul total de zile există și câțiva directori care au adunat mai mult de 9-10 ani de mandat. Directorii cu cele mai multe zile de mandat în perioada 2012-2022 se regăsesc în tabelul de mai jos.
- Am identificat mandate foarte scurte, de o zi. Există 10 cazuri în care mandatele au fost mai scurte de o săptămână, dar la unele județe datele furnizate nu sunt foarte clare.
- Dacă excludem mandatele foarte lungi sau foarte scurte, **media per mandat pare a fi aproape de jumătate de an**, cât înseamnă perioada maximă pentru

delegare. Este dificil de calculat o medie care să reflecte fidel perioada mandatelor, întrucât există diferențe privind raportările. **Acest fapt ne arată că delegările par a fi regula.**

Număr total zile mandat

Nume	Nr zile (adunat)	DSP
Cepoi Vasile	3763	Iași
Rahotă Daniela	3497	Bihor
Dr. Marincaș Ligia Eugenia	3369	Sălaj
Moise Liliana	2834	Galați
Hontaru Octavia Sorina	2760	Argeș

Cine au fost directorii DSP între 2016 și 2022?

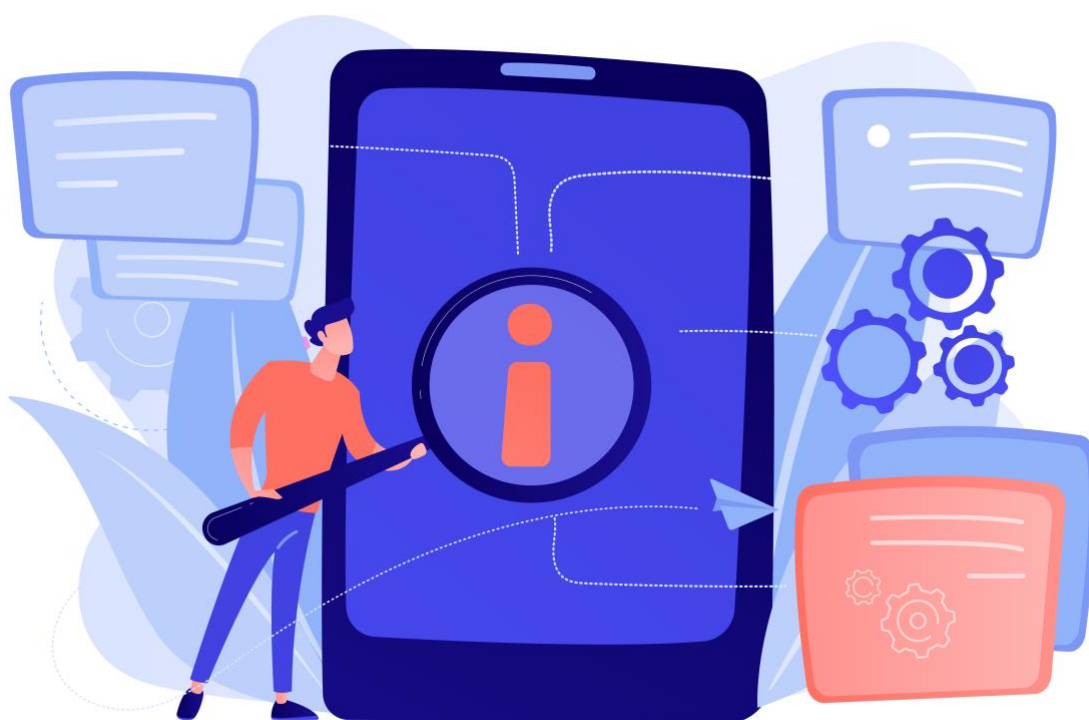
Pentru a realiza profilul politic al persoanelor care au ocupat funcțiile de conducere, EFOR a consultat peste 850 de declarații de interese și avere, pentru perioada 2010-2022. Nu am putut analiza chiar toate declarațiile, pentru că în cazurile unora dintre directori, care au ocupat și alte funcții publice sau care au avut cariere îndelungate în domeniu, există zeci de declarații. Acestea au fost luate prin sondaj, urmărind mai ales anii în care persoanele respective erau în funcții publice, dar și cât mai mulți dintre anii în care au fost publicate astfel de declarații. De asemenea, am consultat informații legate de finanțarea politică, din baza de date www.banipartide.ro. Pe cât posibil am consultat și articole din presă.

EFOR a identificat 14 persoane care au avut funcții politice sau au fost candidați la diferite alegeri, în cele mai multe cazuri înainte de a deține funcția de la DSP. În 3 cazuri, am identificat faptul că soțul sau soția persoanei respective deținea o funcție publică de ordin politic în timp ce s-a făcut numirea. Dintre exemplele identificate:

- Fost director DSP Teleorman în 2019 – era în 2020 președintele organizației comunale ProRomânia
- Fost director DSP Brașov în anul 2020 a fost în 2016 consilier local PSD, tot la Brașov
- Fostă directoare la Suceava a fost subprefect între 2017 și 2020 și a fost susținută de ALDE, PNL, PSD
- Director la DSP Brăila din 2011 a fost candidat în 2008 PDL la Camera Deputaților și vicepreședinte BPJ PDL Brăila
- Fost director DSP Prahova în 2020 era în 2011 vicepreședinte PDL Ploiești/ Alt director tot în 2020 a candidat la Senat din partea PNL în 2016 și a fost consilier al primarului Ploieștiului în 2017
- Fost director DSP Olt în 2017 a fost până în 2016 consilier local PNL Slatina / 2016 candidat la Senat și președinte PNL Slatina
- Fost director DSP Ialomița în 2020 era în 2016 președintele organizației de tineret PSD Lehliu Gara și consilier local
- Directoarea DSP Bihor din 2012 declara că "sunt membră de partid, dar nu mă tem de vreo schimbare"³⁰
- Fost director DSP Botoșani între 2016-2017 a fost subprefect în 2011, în 2004 a candidat din partea Uniunii Naționale PSD+PUR la Camera Deputaților, iar în a fost 2009 vicepreședinte PSD Botoșani

Datele de mai sus ilustrează doar profilurile care au putut fi construite de către EFOR și nu neapărat toți directorii care au avut de-a face cu politica. Deși statistic, numărul de persoane cu profil politic este mai scăzut decât în cazul caselor de asigurări de sănătate, este evident că **există un potențial crescut de politizare.**

³⁰ www.ebihoreanul.ro/stiri/sefa-directiei-de-sanatate-publica-daniela-rahota-vaccinarea-singura-solutie-eficienta-pentru-prevenirea-bolilor-gripale-154317.html

Raportul și hărțile sunt disponibile la
<https://expertforum.ro/raport-sanatate-temporara>